

LANDSBÓKASAFN ÍSLANDS
HÁSKÓLABÓKASAFN

Armañs Saga

j. Cap.

Maður het Dalmann, hann ætte bigd þar er heita Dalmañs dalir, þeir liggia i millum Sandwijcur oc Balagards syðri, Dalmann var Vinr oc Fooſtbrooðir Dumbs Koongs er rieði firi Hafsbotnum, og með hans fulltinge oc annara Vina sinna friðade Dumbr Koongr Ryce sitt, enn æðr gulðu feðr hans Skatt til Geyrudargarda. Dalmann feck Kono þeirrar er Svafurlaug het, med tilstilli Dumbs Koongs, hon var doottir Lunds wr Lunds Eyo, su ey liggr i Hafsbotnum, Lundr var Brooðir Dumbs ad faðerne. Svafrlavg var fryd Kona synum, oc Scorungr micill, oc unni hav Dalmann vel, Dalmann var micill maðr vexti oc ramr at afli, spacr oc fridsamr, oc Micer i scapi, þav Dalmann og Svafurlavg ættu tvo sono; het hinn Elldre Grámann, enn hinn yngre Armann, Bæder voru þeir brædr efnilegir menn oc vel at sier um iþroottir oc atgeorvi, þo var Grámann lycari i mooðrætt, hann var lioos i andlite oc græjarpur æ Hær; hann var i grækubli oc Hott upp af, oc gyrdt ur Svardreipe. Armann var ravdfreknoottur i andlite með ravdgulst hær, er foor i loccom alt at bellti, hann var i blækufli oc hottinn af sama. Spacr oc hoglindr sem faðer hans, Þeir Bræðr scipto með sier starfa; Var Grámann at veiðom oc reri til fiskiar enn Armann giætte Savða oc Uxa, þvi Dalmann var avðigur at gæangande fe; oc foor so fram um hryð, þar til þeir bræðr ero fullvaxner. Dumbr Koongr ætte mikit fe i Uxom oc Kiarn havfrom, oc het sæ Hrócur er vardveitte, hann var sterer oc illr viðureignar, enn þo kiær Koongi, Þat var at einu hoste, at hann var vaunt hundrat Kiarnhafra. Hróc[illegible]

aþi haþranna oc þann ecci, Dumbr sagþi a reiþi sijna ef hann finde ei Hrócr leitar nw vijþa þar honum lyclegt þotti til vera, hann kemur til Dalmanns oc lysir hofronum, enn Boonþi qvaþ þa þar ei komid hava, oc man illa leitat i aatthogum. Hrócr mælti hitt seiger mier hugr um at her muni nidrkomnir, oc eru þeir menn jaþnann ei ulijkir til Raans oc Þieofnaðar er bwa i afdavlom, Dalmann seiger hann annarstaþar meiga at Þyse leita oc biþr hann sem fliootaz a brott fara, Hrócur spa-rar þa ey dylgior oc illyrde, og fer af staþ sijþann, Scavmo syþar kemr Grámann heim, oc segir, Mooþir hanns honom fra umrædum Hrócs, hann braust ei mioc viþ, enn scipti þa mioc litum, Fader hans baþ hann lata kyrt vera, oc qvad lygar jaþngnn ganga tilbaka, þa er þat sannara uppkiæmi, Grámann giegndi engu, oc scomo sijdar vard Dalmann var vid, at Grámann var ei heima, þikist hann vita at hann muni hava giort Hróc eptersør, byst hann þa sem fliootaz af-staþ, oc vill ei þyri hvern mun sakir vinattu viþ Dumb Koong at fun-dom þeirra bere samann, hann gengr um hriiþ, þar til er hann finnur Grámann, sat hann þa oc knijtti reimar sijnar, Enn scamt þaþann liggr Hrócur oc er davdr, var hann brotinn a bac aptr. Dalmann qvaþ honom illa tekist hava, at geora a moote boþi sijno. oc man her ijlt afleiþa; Grámann seigez ecki þat sia, at sva mani verþa, oc var Hrócr betr af dogom raadinn, sacer ufæmda oc illyrda. Dalmann seiger: Eg mon nw fara oc hitta Koong oc lysa vijgino, mun hann geora þiri mijn ord oc taka bætur fyrir Mann sinn, enn þw scalt heimfara, Grámann seiger: hann raaþa scylþo. Dalmann fer nw a funþ Dumbs Koongs oc seiger hanom hvaþ i havi ordit i vid-sciptum þeirra Hrócs oc Grámanns oc bydur Koongi bætr, Dumbr seiger, jaþnann avglysir þw fooftbrooder goodvilia þinn til vor, oc scal ey sia munur Occar vera at ec geori fegiold af þier oc sonom þijnom firer eins manns vijg, oc munom viþ scatter. Dalmann þackadi Koongi umtal sitt, oc scylþo þeir sijþann meþ kiærleikom.

ij. Cap.

Sva hevir fraasagt verit at Dumbr Koongr væri stioornsamr, oc harþr

harþr i refsingom, oc þoldo Jotnar illa Ryci hanns. eN treistost þo ey til atgeorda eþr atfara viþ Koong saker Dalmanns oc sona hanns; oc leiþ sva fram um hrijd. at alt var i kyrdum. Nw tecr Dalmann sootts micla, þa er hann leidir til bana, oc scomo þar epter andadist Svarfrlavg, oc binggo þeir bræþr um lijk þeirra, oc drucko Erfi, Var Koongr at þeirri veitslo. Oc leisto þeir bræþr hann wt med Vingeofum, þotti Nw Jotnum steini wr gotu hrundit: er Dalmann er andadr, Oc tala nw firer Koongi, þat micla usæmd vera at menn hanns seo Rettlavser firer Dalmanns sonom, hvort helldr seo barþer eþr drepner, þar et hann refsi sumum miog fyrer smaasaker sva varla se þolande; Oc meige hann eige Koongdoom hava, ef hann læte slijco framfara, muni scamt þar til; at þeir komist at Koongdoominum; Dumbr gaf sig fatt um tal þetta, enn leitst þo, sem hefþo þeir satt at mæla, og vard nw færra med hanom og Dalmanns sonom. Þat var eirn tijma at Dumbur fer i Dalmanns Dali oc hitter þa bræþr, oc bidr þa bæta fyrer vijg Hróks, qvadst hann ei vegna virdinga sinna slycar sacer obættar meiga lijda, þeir bræþr qvaadu þess ofwser oc sogdu Hrók ohelgann socom ælyga, oc illyrda, Koongr baþ þa þa brott fara, or Dalmanns dolum; Veit ec at menn mijnir læta skioott af umrædum vid mig um slyca luti ef þid erud fiær. enn ec þoli lytt socum scaplindis mijns frijunar ord Jotna, Þeir tooco þesso lijtt oc qvaþo hann sialfsraada at ordum oc giordum, Oc for hann heim viþ sva bwid, Þat var eitt sinn þeir bræþr toluduz vid, at Armann seigiz vilia vægia fyrer Koongi sokum vinatto, oc fara wr Dalmanns dolum oc leita annara bigda; Grámann seigiz ei læetast vilia hrecia sic af fodrstodvum sijnum med Vafinnleysum, Armann segir, annadhvert munom vid baader fara eþa hvorigr ella, Grámann qvad hann raada mundo. fooro þeir þa or Dalmanns Dalum, til Finnlands oc dvoldost þar um hrijþ. Enn epter brottferd þeirra bræþra geordo Jotnar sig avgliossa i fjandscapi viþ Dumb Koong oc sa hann þa enn geor tilgang þeirra; þoottist Koongr Vina mist hava oc hitt lijkara at tilburdum munde fæta. Kom hann þa syne sijnum er Bárdr het til foostrs Vestr i Norvegi; Enn

hann

hann sialfr fell fyrer Jotnum meþ miclom atburdum. Nw þleit þeim bræþrum ijlt til Savdhaga oc Jardslæmt a Finnlande, sciptu þeir þa avde, oc for Grámann avstr til koldu Sviþiodar, Enn Armann Vestr til Norvegs oc scildu þeir med kiærleikum.

iij. Cap.

Í þann tijma er Armann kom til Noregs var Haraldur Lúffa Koongr yfir Norvegi oc hafþi sciptid Ryci meþ sonom sijnom, var Ericr Blóþoxe firikoongr þeirra, hann hafþi fengit Kono þeirrar er Gunnhilþr het, hwn var vitr Kona oc frijd sijnom, hafþi hann veitslur nordr um land, Armann hafþiz vid a Haaloga landi, oc var stundum i kavpferdum, Koongr oc Gunnhilþr spurdu til Armanns, oc þat hann væri afbragd annara manna saker vits oc atgiorvis, Geordu þavg hanom ordsending at koma a sinn fund; Armann tooc þvi lijtt, Enn er honom komo þav boþ opt, vilþi hann ey þa ferd under hofut leggia, þav tooco vel vid hanom; oc var hann med Erici Koongi i hinom mesto keærleicom um hrijþ, Þat sann Gunnhildr DRoTning at Armann var margvitur oc frooþur um alla luti oc heimti hwn hann opt a tal vid sec, nam hwn oc at honum marga vitsku oc higgindi oc virdti hann framyfir hvern mann i Koongs hyrdinni, geordust þa nockrir menn til at wfrægia þav firi Koongi, oc qvaado slijkar samrædur mundo Nockro sæta. Koongur vard sar viþ þetta, þat sann Drottning oc leitadiz epter af Koongi, hveriu gegndi, hann dulde hana þess. Enn qvad hana þo miclo valda mega, Gunnhilþr seiger, Er sem mic grunar Herra, at samtal Armanns oc mijn standi ydr fyri gleþi, maa þat ei sva vera, enn satt vil ec segia ydr þat. at slijct hefir ei med lijtum verit, Nw mun hann ei una her viþ aalijge ydar, Enn hitt vænter mic eg geti rett til, at su tijd bere ocer at hondum, at viþ vilþom hann fyrrann, þvi hanns Jafningar eru ecci margir her i Norvegi, Koongr svaraþi Ongu, Enn Drottninc gecc i brott, oc var dreyraud at ysiliti, hitter hon nw Armann oc seiger hanom fra Vidurtali

Koongs oc sijn; Armann qvadz at þvi geora scylþo. Oc bijr hañ sic i brott. hon bad hann ei sva fliott fara scilþo, hann seiges noogu lenge þar verid hava henni til aamælis at saclavso, hon baþ hann qveþia Koong aaþr hann færi, mætti tilbera at Koongr hefþi tecit sinnasciptе. Armann qvad Nei vid: Drottning tooc þa gudsvefiar scickio, motur gullosinn oc hœalsmen; Oc mælti, þessa gripi gef ec þier Armann, Enn þat er meþ scilordi þvi; Ef þier verdur avþit at unna Kono. at hon niooti þœa gripanna, oc vil ec jafnañ hava Vinatto þijna: Armann qvadz ei feþurfe. tooc þo vid gripo-num, oc þackadi Drottningo, scylþo þav meþ kiærleikum.

iv. Cap.

Armann vill nw ei leingur dvelia i Norvegi; oc þad hefir hañ spurtt, at aa Islande seo landkostir gooþir oc savdse gott; Var land þœa vijda numid, oc margt manna wr Norvegi þœangat komid, fijstiz hann þvi Islandsferdar; Þann vetr var i Norege Þorkell Islendskr madr, hann aatte bw ad Arnarbœli. fyri suñan heiþi, oc hafþi soottan hwsavid til Norvegs, Med hanom tooc Armann sier fari; oc gaf þeim vel byri, sva þeir aa vij dogum, tooco hosn i Selvoge, Armann gecc fraa scipi er þeir hofþo landtekit. hañ lypti hwdfati aa herþar ser, þat var sva mikit, at menn hielþu, at tiju menn mundu ei meira lypta, oc kistla tva hafþi hann i faangi, oc stefndi til fealla. Maþr beo at Reikium i Olfusse er Ingulfur het oc var Arnarsun, setti hann firstr manna bigd aa Islande, þœa var hann aa gamalls aldri oc Sioonlos. þar beiddiz Armann gistingar. Þar var hann uñ noott oc veittr beini, hann hitti Ingulf aaþr hann færi af stad, oc bad hann vijsa sier boolstad, Ingulfur qvadst ei þat kunna, þvi lond ero vijdast numinn, þar er biggvænlegast þikir, enn mier virdist sva uñ hag þinn; þw manir ei bigþarþravng þola, Enn upp fraa Hrafnabeorgum fyrer ofann scooga ero sagdir landkostir. og ero menn Nyfarner at biggia þar. Armann þackar Ingulfe lidsemi og hwsavist, og stefner þadañ nordur uñ heyþi oc up til Hrafnabearga.

Hallketill het maþr, hann var leisingi Ketilbearnar at Mosfelli, hann beo Efri lut æfi sinnar at Hoolum i Lavgardal, honum græddiz fe miøg, oc er Lavgardalur vard fiolbigdari, þootti Hallkatli sier þravngleudt; selldi þvi landet at Hoolum oc flutte bigd sijna, oc beó undir Hrafnabeorgum Vestr fraa Scealdbreid. hann var goodr boondi oc hnijginn aa Efra alldr, Armann kemr þar sijddags oc beidist gistingar. boonde veitti sliet er hann beiddist, ad morgni skoradi Armann aa boonda um Vist oc Vidtoco, Boondi liet þad til reidu Ef hann vilþi starfa, Armann qvadst Eingi starfmadr vera, Enn giætta ec fear i gooþo vedri þaa ec var Ungr, boonde qvad ser þann starfa hentann Er her margt savþa Enn vijþlendur miclar, oc fæcer fet norþr til Joklanna, þætti mier gott þw litir til meþ Smalamanne, Armann qvad sva mætti vera, oc var þar þav misseri.

v. Cap.

Þaa er kom fram aa vetr oc lengdi daga, geck Armann Nordr oc austr um feoll, oc geordi ser leider kunnar oc landslag, þat var eirn dag at Armann gecc um kletta noccra er liggia Norþr fraa Hrafnabeorgom, hann saa at maþr gecc firi hanom, Madurinn var lagr vexti, oc hafþi fuglakippo aa herdom, Armann nalgast hann sceott, oc spir hann at Nafni hann qvadst Hleidúlfur heita, oc aa ec her bigd, eþa Ertu Armann; oc veit ec vijst þw styrer heillom. Armann baþ hann vijsa sier til Boolstadar, þar er landkoster sieu Hleidúlfur seigist þat meiga geora; fell stendur her gagn vart; oc eru sceogar miclir oc grasgiæþi, at travtt muno betri finnast, Oc vijsa ec þvi þier her til at ec vil þic sem næst bigd minni, þvi mier mun opt gagn af þier standa, oc fleyrum Er þijn vidþurfa, Armann brosti oc qvad honum vel mælaz, oc mantu goodr karl, gaf hann þaa Hleidúlfi knijf oc belti, hann tooc viþ oc þackadi giofina oc qvadz lavnaþ(?)cilda, Armann seigist ei til lavna giefid, enn gooþ þicir mier Vinatta þijn, scilldo þeir sijþann oc fer Armann heim,

Um̃ vorit at twijmánaþi talþi boondi feet sitt, oc var Einskis vant gaf hann Armann 12 ær meþ lombum oc 12 gelþinga. Reiste hann bigd Sunnann under fellinn oc feldi scoog til rioodurs. Ei er gietiþ at hann rieþi hiw til bwss sijns, oc græddist hanom fliost fe, þat fann Armann at feet sootti meir Nordur um fellit, þootte hans om ægangr meiri hit neþra, flutti hann þa bigþ sijna Nordur i fellid; Þar hafþi hann hellir micinn oc annann handa feeno: Vandi hann sva feet, at þat rann sealft til hellirsins hvert kveld er Vidradi.

Þat fundo bigdar menn sceott, at epter þat Armann kom i fiallid, urdu fearhavlþ oc heimtr betri, og tolþo Bændr fee sitt wr Afrettum, Enn þess er vant var, kom sealfkrafa oc þootti þeim sem Armann ræki þat til bigþa, tooco þvi marger þat raaþ er þeim var nockors vant, at heita a hann til fulltijngis, oc sumir leituþu stirks oc healpar hia hans om, oc þat gafst þeim ollum vel, georþiz hann þvi vinsæll vijþa um landit. A sumrum hellt hann fee sijnu Nordur um̃ Blaascooga, oc i felli þvi, er hann kallaþi Kvikfeindis fell, oc þootti hanom þat þa feitara at Morvom. Þa er Armann hafdi verit nockra vetr a Islandi, kom utan wr Norvegi Barþr Dumbssun frænþi hanns; oc setti bw a Snæfells Nesi; fundust þeir brætt, oc bundu meþ ser þann forna Vinscap, er verit hafþi meþ fedrum þeirra, oc sva hefr fraasagt verit, þeir hafi þeigit Veitslur hvor af oþrum̃ at miþium Vetri, oc helþo þvi jafnann.

vj. Cap.

Meþ Nwpa Bárþi foostbrooþr Barþar Dumbssonar kom wt sa maþr er Þórálfr het, hann var hal Eystr at kyni, mikill oc sterkari enn adrer menn, illr oc Ueyrinn, hann var secur geor of alt Haloga land um̃ Vijgaferli oc kalladr Vargr, hann dvalþist um̃ hrijd meþ Bárþi boonda at Nwpum, Enn er Bárþr vilþe ei halþa hann leingr socom scapsmuna oc Ueyrdar, foor Þórálfr a brott, oc falaþi Vist. Enn einginn vilþi taca viþ hanom. litlo sijþar var hann secr geor. of Rossareiþ. (Hrossaþeyofnat) lagdist hann þa a scoll, oc stal fe mana,

ilt

ill þootti Þórálfe æfi sijn. teer hann þat ræþ, at hann hitter Armañ, oc biþr hann ræsicar oc vidtoco Armann, qvaþ sier ei um Ofyrdarmeñ, oc gesst osse þeirra jafnann illa, oc mætto leita þier annara wrræþa, Þórálfr skorar fastlega þetta mæl, oc biþr hann þat nockod tilléggia med hanom er at healp mege verþa, Armann seiger, Fell eitt stendur suþr af scæalþbreid. Upp i fellinu er hellir micill. þar er þat besta vijge, so travtt eþr ei mæ i hellirinn komaz ef eirn maþr ver, þar allscamt fræ, er fiskivatn þat er, Hvijtæ fellr wr, oc er þar veiþi nooglég; So þier mætte þetta at lidi verda, enn legg niþr ræn oc þeoofnad, ella man þier ei atduga; Þórálfr fer epter tilvijsan Armanns i hellirinn. byst þar um, oc veider wr vatnino. Enn meog trillist hann nw til scapsmuna, oc long þicir hanom æfi sijn i hellirnum, oc at ære liþnu fiñr hañ Armann; oc seiger hanom sic ei socom læangsemi gieta lengr þar verit, Armann seiger hann vandrædamann vera; oc finn mic at veturnætom, man ec þæ nockod tilleggia, þvi ec þicist vita hvat hugr þinn horfir um þetta mæl. Oc fer Þórálfr brott. Armann hafþi lært iþrott þæ i æsku, er tijdkud var æ þeim tijmum nordr um Gandwic oc Hafsbotna, at hann foor Ganreiþ i lopte hvort er hann vilþi, hann sootti þæ avstur til Finnlands Hladgerds doottir Innsteins Jarls, meþ hennar Vilia hwn var hit mesta troll at vexti oc afli. Enn liwf oc hæg i scapi, oc vel vite borinn, oc hafþi hana meþ sier i fellit. Enn at Vetrnoottom kom Þórálfur, Oc gipti Armann hanom þæ Hladgerþi, foor hann meþ hana i hellir sinn, Oc Unde sier nw betr. Oc sva bætte Hladgerþr scap hanns, at hann var spacr oc Eyrinn, þav ætto Þreu born, Þórir het sun þeirra: Eñ Hallgerdr en Elldri doottir, oc Þorgerdur en Ingre; hennar feck Brandr hinn sterce under hlijd. þeirra sun var Hallmundr i Balljokle; Enn Hallgerde ætte Geir i Kelldudal. þeirra siner voord þeir Bergþór i Blæfelle. oc Innsteinn æ Reikanese. Þórir sun Þórálfs var opt at foostri med Armann, oc kenþi hann hanom margtt i fornom Vijsdoomi.

vij. Cap.

Maþr het Oddr. oc var Sæmundarsun, Ulfarssunar, Þórisunar,

ſunar, Hallmundarſunar af Fitium, Micill maþr oc velbwin at iþroottum, hann beo i Tungo i Efra Reikiadal. hann haſþi tecit vid Godordi, hid Nydra um̃ Reykiadal, Oc feingit Þórdíſar doottr Bardar Dumbsſunar; Smalamadur Odds oc Þeirra Kroppwæria deildu um̃ beyt, oc rac Smalamadr Odds fenat Þeirra yfir Ana, En Smalamaþr fraa Kroppi ſcavt ſpioote yfir Ana oc i gegnum hann oc fannſt hann Þar davdr. Ei lyſtu Kroopmenn Vijgino; Oc var Þat lavnvijg eþr mord, Þat maal ſotti Oddur aa hendr Kroppsmonnom til fullra ſecta, Enn Þeir vordo, oc fecc Oddur ei framkomit maalino. ſtefndi Oddur Þvi maali til Þijngs; Fiolmentu hvoretveggio oc hofdu Kroppsmenn fleyri; oc vordo Oddi Þijngreid oc ei nadi hann at tiala Bwd ſijna, En aadr Oddur reid til Þijngs, mælti Þórdis til Odds, Ef Þier verdur torveld ſocnin ſem mic varir. Þaa finn Þw Armann i Armannsfelli, oc ber hanom qvedio mijna, Oc ſeg hanom, mier oc Barþi Favþor mijnom Þici micit undir Þvi komid, at Þw haldir Virdingo Þinne fyrir Kroppsmonnum: lijdur nw fram um̃ Þijng at Oddr kiemur ei fram̃ malino oc ei nær hann Þijngreiþ; Þat var eitt qvold, at Oddr Sodlar heſt ſinn oc rijdr upp med Armannsfelli oc Nordur firi fellid. hann heiter Þaa aa Armann til Vidurmælis, ſcommo ſijdar ſer hann mann i fellino, ſaa var i Blaakufle, Oddr Þicist vita hvor Madurinn ſe, oc ſtijgr af Heſtinum; oc gengur upp i fellit, Oc heilſaſt Þeir, Armann ſpyr hver hann ſe, oc at Eirendum, Oddur ſeigir hiþ ſanna oc ſcilar Ordſendingo Þórdíſar; Armann ſeiger, Ei er eg lutſamur um̃ maal manna; oc ey kemr mier Þetta viþ. Enn lijtt ero Þeir menn annars Sparande, er veria odrum Rettra laga oc Þat mun Þórdis frændkona vilia ec lutiſt ad; Nw ſcalto meþfara ſem ec ſeigi firi; A morgon er Sool ſkijn aa Þijngvoll, Þaa vertu kominn at logbergi, vid vij.da mann, mano ongver Þaa varna Þier Þijngreidar; Þw ſcalt nefna Þier vatta viþ Þaa vatta, oc biooda ſetu, oc nefna aa nafn doomendur alla, er i Þeim doomi ſitia er doomur ſcal framfara, ber ſijdann ſocina i doom, oc nefn vatta til, viþ Þaa vatta at ſoc er i doom borin̄, lys ſva ſectum̃ oc ſocnum̃ til riſingar oc nefn vatta til vid Þaa vatta, oc Þat at ſoc er i doom borinn at logom̃ rettom̃, Oc eigo doomendur er i Þeim doomi ero at ſoc Þaa at dæma, er Þeir coma til dooma, Þo ei ſeo

adr

adr vid. far nw meþ sem ec segi, segir Armann. oc finn mic þa er þw rijdur af Þijngi; Rijdur Oddr aptr til manna sinna; Oc um Morgininn rijdur Oddr a þijng oc fer med alt epter þvi er Armann talde firi, Varnadi Eingi Odde þa Þijngreidar oc eingi vard var vid for hanns. Enn er doomsmenn coma til dooma: stendr Oddr þar upp oc menn hanns, oc nefner vatta at, at soc er i doom borinn; oc bodinn Vørn, Var þa Kroppsmønnum tilsagt at Oddr er at løgbergi oc sacer frambornar oc geta þeir ei atgeort; Enn tala þat at doomi at soc se ei rett sott þar doomendr voro ei at doomum, er soc var i doom borinn; Þootti sumom sem Oddur færi med løgleiso. oc var logmadur atspurdur um þetta; hann spir ef vattar ero nefnder til, at doomendr voro aller nefnder er i þeim doome voro, þeir qvaado sva vera Logmadr qvad, marger gierast nw lagamenn, oc ero þetta rett log i Norege þo forn seo. Oc foor maalit wt oc urdu Kroppsmenn secir at løgum, oc þotti øllum Oddr draga bust wr Nefe þeim, undo þeir illa vid, oc ridu af þijngi; Enn Oddr hafdi Virdingo oc almanna room, at hann hefþi maali sijnu hagat at higgendum, oc at Þijnglocom reid Oddur heim af Þijnge, oc hitte Armann er hann reid fra flock sijnum, Armann spir hann at Maalalocom, Oddur seiger af hid sanna oc þackar lidveitsluna, oc giefr Armann Gullhrijng þrij Eyring; Armann qvadst ei seþurfe, Enn socum Vinatto mann ec þiggia; Oc man ec þat tilleggia enn med þier, at vegr þinn vaxe. Nw vilþa eg, at þw heimter eige secter af Kroppsmønnum, oc giefir þeim upp sacir allar, Enn Veganda frialst leifi af lande brott til fluttnings oc utannferdar; Oc seg upp at leidmoote, Oddr seger þad man Þórdis Kona mijn tillegga ec havi raad þijn; Ey man Virding þijn at minne seiger Armann. Oc sclldo med Kiærleicom; Enn er Oddr kom af Þijnge stefner hann leidmoot, oc bodar Kroppveria til moots, þa stood Oddr upp oc mællte, Þad er øllum kunnugt hvorninn maalaloc ydar Kroppsmanna oc vor hava tilgeinged, foor þat epter lijcindum, þar þier med Offa oc kappi vornudud Os rettra laga; Enn fyrir þa soc Vier foorum med soc retta, hevir ec hærra lut afborid, Oc at vitni þeirra, er her ero at leedmoote, þar ec er Aþile sacar oc maa mesto um raaþa, gief ec ydur sacer allar oc secter qvittar þær er domendr dæmdu at logberge i sumar, Enn Veganda fluttnings oc

farar

fararleife frialst til Norvegs edr annara landa, oc e'ge ei wtkvamo van innann 16da Ars, Scal ec at Sumri sealfr standa fyrir doomroofe, oc geordar lysingum at logberge. Allir þockudo Odde geordina oc qvaþo hanom vel fara. Kroppsveriar handsaludo Odde Godorþ, hit Sydra om dalinn, þat er þeir fooro med. oc toocst upp meþ þeim Vinatta, Enn Virding Odds voox af þesso sva mioc, at hann hevir þoott verit hava. einhver mestur hofþinge. Suþr of laud.

viij. Cap.

Þat bar til at eino Sumri, at Armann foor at screidar oc mislkavpom til Suþr Nesia, þa er hann foor Sunnann foor hann it Efra Epter heide, oc aþi under Hellis scarde i Ravnino, lagdist til Svefns, en slepte Rossonom a beit; Maþr het Þorbiørn oc var Þormóds sun, hann beo i Þormoods dal at Helgafelli, hann var qvongaþr, oc atte dotter er Helga het, hon var a Unga alldri Frijd Kona og Efnileg Sva þar fannst Eingi Værni; hon Var at Selium Fram i Dalaum. Enn Smalamadr rak bwsmala om morgininn til sels, hann sa Rossin oc þecti ei. Enn ecki sa hann Manninn ne fluttning, hann hyggr at bigdarross sieu oc rekur til Sels, oc biþur Helgo tilsega Ef nockr lysi epter, fer hann sijdann til bæiar oc annat foolc er giætti starfa, Enn boondadootter Ein giætti Sels. Armann vacnar nw, oc sacnar Rossanna leitar hann ofann epter dalnum oc sier Rossinn scamt fra Selhwsum, hann geingur til hwsa oc sier eingann wti, hann geingur þa inn i Selid, Boondadoottr verdur billt viþ er hon ser Manninn; Enn Spir hann sijþann at Nafni, Armann seiger, Eg hiete nw biþill Þian, oc sette hana i Kne sier; hwn æpti oc baþ hann ei sva geora, hann qvadst munde raþa viþsciptum þeirra, hlavt nw at vera sem Armann vildi, oc redi hann fyri þav bæþi; Epter þat rekr hann Hestana oc fer leidar sinnar, Helga horfer epter manninum er hann geingr fra Selino, oc synist henni Madurinn micill oc dreingilegr. hafþi Hottrinn rekist ofan oc var ravd Silkihwfa Under, enn hærflettr sloouft um herdar at mitti. Epter samfund þeirra vard hwn þwngud oc at alidnum vetri fædir hon

Svein eirn. hann var frijðr oc stoor, Þorbiørn boondi bræst reiður við hugði hann Smalamaðr ætti barnit, þvi Helga vilde ecki segia til faðernis, Skipaþi hann at bera barnit wt; oc qvað þat þrælborit, Helga bad Sveininom griða, oc seiger hann meiga viðlwast þann eirn vera favþr at, er Saar mun i Sonarhefndinne, Boondi let hana þa raþa, oc joos hwn Sveininn vatni oc kallaði hann Ulmann (Urmann) Olst hann þar hia moodr sinne upp um Rijð oc var Efnilegr, Aldrei liet boondi sem hann sægi Sveininn oc bio illa at hanom, enn mooþer hañs veitti hanom slijct er hon kunni, EN er Ulmann var 9 Vetra var hann meiri oc stercari enn adrir Sveinar, enn lijtt vandaðr var hann til Klæða oc scipaði boondi hanom at geæta Rossa, Þat var eirn dag of vetr at Sveirninn rac rossinn til fealls, var veðr kalt oc drijfandi, hann ser at maðr geingr mooti hanom sa var micill vexti oc i blaakufli, hann geingr at Sveininom oc mællti illa georer fooſtri þinn, at hann lætr þic Vesalmenni hreciaz wti i Kuldaveþri oc kom með mier til bigda minna. Ulmann spir hann at Nafni, hann qvað hann ongvu það varða, Enn það mundi mooder þijn tala Være hon her at ec være faðer þinn; Sveirninn seigest vilia mooþr sijna vita læta af brottferð sinne. Armann seigei þat ongvu varða, tekr hann nw Sveininn oc hevir heim til bigda sinna. Oc er Ulmann þar of hrijð teer hann nw þroska oc atgeorvi, sva færri syndu; hanns jafningar. Enn er hann hafþi iij vetr verit at favðr sijnum, mællti Armann, hvat hann vilþi afraða þvi þier man þicia her davf æfi þijn i feallino hia mier, Ulmann qvað hug sinn lytt þaðann hvarla, oc gott þicir mier hia þier at vera; Ei ma leingur sva vera seiger Armann þa vilþa eg þw reðir mier fari, oc færi ec utann at sumri: her a lande man geæfa þijn mest seiger Armann, oc skaltu fara heim til mooþr þinnar, þw scalt beiþast af fooſtra þijnom Sellands þess er hann hefer upp under heiði, þar scaltu bw setia þvi þat ero fornmæli, þar se giæfa hvors mest sem gietinn er. Oc nw scalto færa mooþr þinne Gripi þessa: stickio, motur oc men; scal hon eiga þa oc eige looga, man hon þa helþur til viþ hvorn hon hefr feinʒ enn sijþann man ec sia fyrer raþi hennar. Fer Ulmann heim i Þormodsdal, verður mooder hanns hanom feginn, þvi hon hugþi hañ ongo dauðann; hafþe Ulmann tecit þann þroska sijþann foor a brott,

at

at hann sambavd þeim Ravskustu karlmonnum er til alldurs voro komnir. Eitt sinn mælir Ulmann til Þorbiarnar foostra sijns; þess vil ec biþia þic, þw giefir meir Selland þitt, Vil ec þar reisa mier boolstad; Þorbiørn brœst reiþur vid, diarfr ertu Þrælborinn at œskia þier boolstadar; oc scaltu vinna her i sectum oc fyrir foostri þijno. hevir þw leinst œ brott vr vist þinni oc lavpit um land, oc ertu illur maþr, oc illr man faþir þinn, hvort hann er troll eþur maþr; Ulmann vard saar viþ, oc gieck œ broott Et sama qvold vard Þorbiørn bræddavdi at Snædinge. oc mundo menn til geta at Armann heþþi ey viliad lijþa hanom lastyrde; Tooc Helga þar viþ bwi þvi hon var Einbyrni en Ulmann geordist forstødomaþur hennar, oc verda þœ margir menn til at biþia hennar, enn hon neitar þeim øllum Oc er nw vegr hennar med Virdingo. Er Ulmann sun hennar kallaþr þar mestr manna i sveitum oc lijþa þav missiri.

ix. Cap.

Maþr het Arnliótur oc var Gavtasun kallaþr hinn Audgi, hann bioo at Midfelli vid Þingvatn; Þórarinn het sun hanns, fridur maþr sijnum; sterer oc vel iþroottum bwinn oc vænstr manna þar i bigdum, Arnlioti var vant savþa at Sumarmœlom þœ er Rija scildi; oc biþr Þórarinn leita epter, oc seigir Savdina runna œ Sumarstødvarenar firri; Þórarinn bydst aþ staþ, oc leitar um heiþi oc upp til Hrafnabiarga hann lijsir savþonum firer smalamanne at Reiþartwni, En hann seiger þœ firir nockrum døgum runna Austr i Ravnit. Þórarinn helþr œfram leitinni, oc geingr nordr of Ravnit, þœ kiemr ifir hann þoca micil, sva hann veit ei stefno oc villist hann brœtt oc veit ei hvort hann helþr, geingr sva leingi dags, honom þicer nw illa œhorfaz um savdaþundinn, oc heiter œ Armann til fulltingis, littlo sijdar heirer hann hooad i þocunni, hann geingr epter hliodino; oc þicer hanom lioodit þvi fiær er hann gengr leingr, ser sva œ qvolþ fram; Oc er hann þœ cominn i fell eitt. Þvi næz sier hann mann i blaakubli, sœ geingr moot hanom oc qveþr hann blyþlega. Þórarinn tooc qveþio hanns oc þicir vita þetta er Armann, spir hann eþ hann vissi til Savþanna, Arman seig-

seiger þat ei lángt þadann; oc byþur honum til hybila sinna oc taca hvilþ Þórarinn seigiz vilia heim eþ hann vijsade hanom Savþina. Armann seiger illa ſkignt til leiþar meþann ei letti aþ dimunne oc munom viþ sitia oc kasta mæþi. Settust þeir niþr oc toluþo um hrijd, Spir Armann hann margra luta wr bigdarlægi oc aþ hættum manna Þórarinn leisir slijkt er hann spir; Armann spir hann um Unga menn oc Konor. Oc eþ hann er Uqvæntur, Þórarinn seiger sva vera, Armañ spir eþ hann vilie qvongaz oc er þat Ungra manna at stadfesta ræd sitt oc setiaz i bwnat, Þórarinn qvadz ei hava þat hugfest at sva bwnu; Armann seigez vita þiciunst ec þier muni ei allar þicia þier jaþnbodnar þvi þw ert maþr giorvilegur, eru þo margar vel at sier, oc manto þo þetta sem adrer upptaca. Þórarinn sier at Armann slitr þetta med ahiggeo: Oc spir eþ hann vissi sier Kono viþ sitt hæþe, veit ec vijst seiger Armann; Helga i Þormoodsdal er sia Kona er nw er ægiætt oc er vegr hennar med Sooma, þætti mier ræd þitt virduligt eþ þw þeinger þeirrar; Þat mæla sumer menn seiger Þórarinn, þier comi noccot viþ ræd hennar, eþr munto vilia tilleggia meþ henni, Armann seiger Ei ber ec þat aþ mier. at eg eigi at hlutast til um ræd heñar, þa mætto miclo um ræda seiger Þórarinn oc er ec fws at biþia hennar eþ hwn vill þvi taca; Armann seiger þa legg ec til meþ henni xx hundraþa. þeirra avra er xvj avrar silli hvert hundrat, oc scal ec greiþa i Gulli silþri oc gripum, vel er þat tillagt seiger Þórarinn oc man eg leita ræþsins med þinni þorsiæ, til man eg hlutaz seiger Armann oc scilþo þeir taliþ, vijsaþi Armann honom savþina letti þa upp dimmunni oc fer Þórarinn heim. Scømmo sijþar kiemr Þórarinn at mæli viþ þavþr sinn oc seiger þat vilþa ec faþer þw leitaþer mier Qvonsængs, Arnliótr spir hvar hann horsi a um þat mæl, Þat þætti mier lijclegast þw biþier mier Helgo i Þormodsdal; Arnliótr seiger þat hevir ec spurtt hon se mann vond; Oc ey veit gieorla ræd hennar oc ei ſkil ec hvorninn hon tecr þesso enn væn er Konan; oc mano viþ freista, Rijþa þeir þa i Þormodsdal oc tecr Helga vel viþ þeim, oc ber Arnliótr upp boonordiþ; tooc hon þvi mæli seinlega. Þórarinn qvad Armann sier þangat vijsa oc telur þram tillogr hanns, jætaþi hon þa giaþorþino oc fastnaþi Ulmann Þórarne moodr sijna. Oc scal brudkavp um havstit

havſtit at Þormoodsdal, Þat ſama ſumar beidde Ulmann doottr boonda at Ulfsſsvatne var hon honom heitinn; Oc beid hooſit havſts oc ſcilþi þat halþaz under eins i Þormodsdal.

Nw lijdr ſumarit fram til havſts, oc bwaz þav Ulmann oc Helga viþ boþino oc draga þavng til ſem meſt mœtto var nw aſettur dagr oc boþit monnum, Ulmann ferdaſt þa oc hitter fodur ſinn oc baþ hann þiggia boþit, Armann tooc þvi lijtt, oc qvadſt ei hirþa at trodaſt under mannafootum; eþr i þrøng vera; foor Ulmann heim; Scømmo ſijþar kom Þórarinn oc bad hann ſitia at brudcavpe ſijno i Þormoodsdal, Armann het ferdinne oc qvad Ulmann fir boþit hava. Kiemur þa bodsfolk i ſettann tijma. Var øllum Velſagnat oc veitt Virduglega, oc lijþr firſti dagur Sva at Armann kiemr eige, Oc þicer Ulmann oc Þórarinn þat micit mein, Annann dag ſetiaſt menn under bord. oc er meiri veitſla enn firr oc lijþr dagr at qveldi, Þvi næſt gieck maþr i driccioſtoþuna, hann var Sva buinn, at hann var i ravdom ſkarlatskirtli gyrdtur Sverdi. Enn utanyþer i blaarre Gudveþiar Sciccio oc knytt Gullreim at utann, hiaalm gulli rodinn haþþi hann a hoþþi. Oc ſijlkihuvu under, med knitto gullhladi vm Enniþ, hvar hanns þoor i atta lockum oþ herdar at belti, oc GullRyngr a hveriom lock med digra Gullhrijnga a baaþom hondum, meiri var hann af herdar enn tveir menn adrer; Ulmann ſtendr upp er maþrinn geck inn, oc geck a mooti hanom oc heilſadi favþr ſijnom bad riþia avndveige oc leiddi hann þangat til Sætis, bra morgum i brwn viþ hanns qvamo, Armann ſettiſt niþr, ſat vm hrijd, oc litaþiſt vm hann haþde Klaſſeck under hendi, ſtooþ upp Sijþann oc geck þangad er Bruþirnar ſato, Oc mælti: Mun ei maal Helga at þw heimter Meydom Toll þinn oc raadſpeoll; enda ſcal nw greiþa, leiſti hann þar til ſeckſins oc talþi fie i Kiottlo hennar xx hurdr. 16 Aura hundrada i Gulli oc ſilþri oc dyrom gripom. oc mælti: Þaangat ſcal ſculþ gealþa er aaþr var Uttekinn, þvi næſt gieck hann þirer Ulmann oc talþi þram jamnt ſe hino. oc mælti, hyrþ þw Ulmann foþr arþ þinn, oc þarþtu ei til meira at higgia, Gieck ſijþann til ſætis er

honum

honum vár aþr tilvijsat. Helga oc Ulmann Stooþo upp oc þockuđo hanom fegreiđslona Allir mælto er inni voro, at þar þæri saman Um̃ Manninn oc orlœti hanns. Oc þotti ollum sa beckr prijdaz Er Armann sat a. Var þa Skemtan micil oc faz druckid um qvoldit. Enn er kom a natt fram̃ oc menn vilþo fra drickio. Skipar Ulmann at leiþa soþr sinn til sængr, Enn hann var þa horfinn oc fanst hvergi oc ei var hann meyr at þeirri Veitslo; leiþ so aþ Veitslann oc voro menn med geofom Utleister, Visso nw allir at Ulmann var sun Armanns. Oc þat mællto sumer menn at Helga heþþi Optar avgo syn a Armanne Enn Þórarinn, bar hon þa gripina eno gooþo er Armann sendi henne, Oc hava þeir fyrisatt haþt er þa gripi sau, at i Kvennþyngom havi þeir ey Jamngooþa gripe Senna, Settust þav Þórarinn oc Helga at Helgafelli i Þormodsdal. Enn Ulmann reisti bæ sinn vm variþ, þar er hanom var tilvijsat oc heiter sa bær at Ulmansfelli, þav Þórarinn oc Helga untuz vel, oc beuggo þar til elli. Enn Ulmann at Ulmannsfelli oc er martt manna fra hanom komit.

x. Cap.

Mi meþann þesso foor fram̃ er nw var frasagt, bar þat til Tiþinda at Hlaþgerdr Kona Þórálfs i felli tooc sott til bana, oc fooTi Þórálþi þat illa; bioo hann um lyc hennar þar i fellino, oc kallaþi þat sijþann Hlaþgerdarfell (Hlodku edur Hlodofell) Epter davda hennar geordist hann so illur oc scapstiggr, at dœtur hanns flydu fra honom oc giptuz þa sem fir seigir, Scommo sijdar foor Þórir a brott var hann þa ymist at Armanne, eþr avstr at fiskivatnom, viþ hann er keunt Vatn þat er Þorisvatn heiter i obigþom, Enn Þórálþr helt eirn hellir sinn, trillist hann nw mioc oc stelr fe manna oc Rossom lijdr svo om hrijd; Þa er Armann haþþi verit xix eþr xx vetr her ut a lande; bar sva viþ at Bárdur fra Snæfelle atte at þiggia Veitslo at Armann, oc at miþiom Vetri kom hann til bodsins þa var Oddr i Tungu Magr hanns i for

i for meþ hanom. Armann tooc viþ þeim með blijðu, var at þvi bodi martt manna, Hallketill þra Hrafnabeorgom Vinr Armanns oc fleyri adrer, Að þvi boþi hofþo menn þat til Sceintis at jamna samann Mavnnom, Oc þvi næst oþ þræta, hvor þa mundi stercastr a lande her; Armann seger þat Bárð frænda sinn, enn aþrer tolþo ymsa til, Bárþr seiger fatt sva agiætt, at ei finniz a giætara, oc er her a lande martt hravstra Manna, Enn eg Eilþwuz Oc mano nockrir meiri; Armann seigir ey sva vera meiga Bárdr seiger þat meige reint verda: Oc scal her moot leggia at vori. scal Armann boþ gera. suþr oc avstr off land. Enn Bárdr Nordr oc Vestr; fooro menn sva fra boþino; Oc er com fram a Vorit giora þeir Ordsending off land. Eirikr a Ericstoþom under sceallþbreið. Oc Olafur a Fyfilsvollum; fooro af hendi Armans; komo þar ènir stercusto Menn allir, þvi morgom þotti fysilegt þeim er nockut atto under sier; at sia leic þennann. Komo þeir aller saman at Armanns a settum deige, helt Armann Veitslu hin fyrsta dag, Annan dag Geck Eiricr for Veitslunne. Enn þridia dag; Olafr. Oc sparaþi hvorgi neitt til, Enn fiorda dag qvad Bárþr oc Armann at menn seilþo ganga a leicvoll, hia fellino var flott miciil; oc toocost þar upp leicar, seilþi first hrijngbrot; oc sagdi Bárdr for leikom. Enn Armann sat i brecko; oc Þóralfr þvi Armann vilþi hann ei at leicom vegna kappsmuna, ylt þotti Þóralfi þat, at þeir giordo hann rækann. Toocst upp Ryngbrotet oc bravt Bárdr first, fiello þa marger þoott hravster væro enn er hann mæddist, bravt Ericur a Ericstoþom, fello enn Nockrir. Oc er hann gaf upp bravt Brandur hinn sterci, fello þa sva margir at færri stoþo uppi, Oc var þeim leic hætt, Toocost þa upp Soppleicar, var sa leicr sottr med kappi Enn sva stillto foringar til, at eingvar araasir urdu med Slijcom Ofur Eflis monnom er þar voro. Þvi næst biþr Bárþr menn hætta þesso, oc taca upp glijmor, Scal Armann seiga firer fangbrogdom, Enn Þórir Þárálfssun skal glijma af hanns halfso; þvi hann var kallaþur fostri hanns, fooro menn af klædom oc tooco fangastacka, oc gengo first Þorkell Bundinfoti oc Ericur Enn sva lavc at Þorkell fell, Enn Bárdur hefndi hans;

Þa gengo til Brandur sterci oc Geir or Kelþodal, var þeirra glijma micill atgangr, fell Geir a kne oc hætttu vid sva bwed Bergþor var þa 10 vetra, oc var hanom scipat moti Ormi enom sterca Oc fell Bergþór, Enn Þórir hefndi hanns, oc fell Ormr a kne: Þa foor Þórálfur Steliungsson oc Lágálfur af Siglunese oc attust þeir lengi viþ adr Lágálfur felli; Marger menn aþrer glymþo þar oc geck ymsom betr. Þorálfur Sceliungsson geck þar at, er Þórálfur vr felli sat oc mælti: Er þat satt at þw sert stercare enn aþrer menn, sva þw megir egi at leicom vera sem aþrer meñ. eþr velþr oflæti, Ei er sva seger Armann. oc Vardar ei at navdga monnum til fangs, glijma scal hann seger Þórálfur oc tecr i fætr honom oc dregr hann ofann epter brecconni nadi hann ei stoþo firr enn a sletto com, oc raþaz þeir þa at mioc sterclega, Ei hofþo þeir leingi glijmt, aþr þeir homuduz baþer oc stigu i grundina alt ad skwreimum, Sooktuz þeir Nafnar nw i akafa, þvi næst braz lærleggr Þórálfs wr felli wr miadmarliþ; Oc foor hann þa hallloca firir, Bárdr oc Armann baþo þa uppgefa. Ecki vilþo þeir þat. oc stood Þórálfr firi a odrum fæti. Enn krumlr læstu þeir at beini hvor a odrum, Armann heitir þa a menn at scilia þa, Bárþr tecr þa Þórálf wr felli, oc Ericur meþ honom, Enn Armann oc Branþr Þórálf Sceliungsson. Þórálfr qvadst ei hyrda at sier se haldit sem hundi, oc Riscir Armanne mioc, oc spir ef hann vilie standa meþ illmenníno, Armann þreif i herþar honom oc varpaþi a lopt oc slengþi honom a Vollinn. hrock þa sunþr handleggr Þórálfs oc matti hann ei atvera, Bárþr mællti vel er nw fallit, menn gefi upp leic þennann, oc kunnom viþ ollum þock er sótt hafa, man mannfundr þessi i miñom hafþr, þvi eg higg, ei komi annarstadar samann friiþara drengaval oc roskvare garpar enn her eru nw, oc scal vollr þesse er Vier hofum hittz, heita Hofmannaflotr. Man þa helldr minne tilreca, at fundr vor, hever her verid. Hætto menn þa leicinom, oc foor hver til sinna bigþa.

xj. Cap.

Walþi heit maþr. oc var kallaþr Scuggavalþi hann atti bigþ i

Valþadal, Sꝏ dalr er avstr frꝏ scealdbreid oc er læstur Joklum, Valþi var Trollavkinn Joton oc hamramr meoc, hann ꝏtte margtt Savdse; So ei wantade ꝏ 10 edr 12 hundrada, þvi þar var Savþland Gott i dalnum. oc geck sea!fala. Þórálfr i Felli er hann var heill ordinn ørkumzla; trilliſt þꝏ ætijd meir oc er þvi verri viþreignar i ſtulþom oc Rꝏni, hann fer vm havſtid i Válþadal oc ſtelr þar hundrat Savþa oc rekr heim i Hlaþgerþarfell, Enn er Valþe vard viſſ vm, fer hann oc hitter Þórálf oc beiþiz ſiꝏrens eþr Verds, Þórálfr qvad hann hvorgi hava, oc man ec meira hava ꝏþr lyer: Ecki treiſtiſt Valþi viþ hann i Hellirinn, oc foor hann heim. Þat bar til vm Vetrinn Snemma at Þórálfr foor at veidum ꝏ fiſkivatn oc veiddi off dæginn Enn er qvolþadi, geordi veþr drijfande oc byſt hann heim, hann ſier maþr gengur epter yſinom oc hevir scꝏlm micla i hendi hann lypter upꝏ sig fiſkinum oc rennr ꝏ leid, þiciſt hann ſiꝏ hvor maþrinn er, oc hvort Eirinde hanns mune, hann vilþe nw ei biþa þvi hann haþþi ei Vapna, Nema yſabroodd ſinn, helþr þvi næſt til fellſins, Valþi var Sporadriwgr oc kemſt mille fiallſins oc Þórálfs oc Ver hanom felliþ, Renna ſva bꝏþer off rijþ. veit nw Þórálfr hann nær eigi hybyli ſijno, oc mani ei ſva bwit duga, kaſtar hann byrþinne oc riedſt moot Valþa, Valþi heo til hanns meþ Scalminne enn Þórálfr bar af ſier meþ broþþinom, þar til hann ſier ſer fære at rꝏdaſt ꝏ Valþa, var þeirra viþreign hord oc long, enn ſva lavc, at Valþi geck af Þórálfe davdom: Scommo ſijþar off vetrinn kom Þorir at Avſtann at hitta Armann, hann kiemr ꝏ ſtavþvar savþr Sijns. er þar vm noott; oc vard ei var viþ hann, þiciz hann nw vita, hvad i moni Ordit, oc leitar eff dæginn, finnr hann þꝏ hrœ hanns, haþþi annar lærleggr geiŋgit wr mioþm eñ annar footleggr brottnaþ oc brotinn var hann wr hꝏlslidum, dyſiar hañ þar Þórálf er hann lꝏ davdr, oc geck heim ſijþann; Þar heiter nw Þoorꝏlfsfell er hann liggr Norþann under, Suþr frꝏ Hlaþgerdarfelli Oc ſegia menn at ſteirn ſꝏ hinn micli er þar ſtenþr, sie yfer dis Þórálfs. Þórir hittir Armann, ſeiger hanom tijþindinn, oc beidiz af hanom ſtyrks til favþrhefnþa, illa foor Þórálfr at luta Synoin oc var von ad hanom munþi bella, Oc vil ec þw lꝏter kirt vera, er Valþi illr vidrſciptis, enda haþþi hann retta ſoc oc ꝏtti epter ſijno at ſæcia, ſeig-

er Armann, Eigi læt ec favðr mijns ohefnt oc man ec þa ein fara, Eñ hefna manto verþa ef hann drepr mig, seiger Þórir, Armann seiger með þier man ec þa fara; oc ero slijc Troll sem Dalþe er lijtt sparande Neccrom dogom sijþar fara þeir af Staþ, oc avstur i Walþadal, coma þeir þar Sijþdags oc er myrcvaþ mioc, hoþþi Eirn geingr þvi nær vm þverann dalinn, þar æm Dalþi Heller micinn, Armann biþr Þórir inngæanga, enn ec man standa firir dyrom, Þórir giorir sva, hann hevir Forckilfo i hendi; Ellþr logar a brondum oc er lijtt biartt hið Efra um hellirinn, Enn myrkt var hið neþra, Dalþi sat a bergsteini nær Ellþinum oc haþþi disk i kniæm oc æt Slætr, Þóri geingr at honum oc reiþer Kilfunna, oc þa sa Dalþi er Kilfann reiþ at honum Enn hann bræ moot krumlunne oc bar af sier hoggið, vill hann þa uppstanda oc seilist epter scælminne er stood viþ bergit, Enn hann var þa fastr viþ bergit er hann sat a, riþz hann mioc vm, oc getur ei losnat, Þórir greiþer hanom hvort hogg at oþru, enn hann bræ jafnann moot hendinne, Oc varþ ei af æwerkum, þar til honum tooc at sæarna lvfinn, Okrar hann þa Ogurliga ricker a, oc rijfr sic af bergino, eñ sva þotti sem oll þiooenn væri epter viþ bergit; oc heþþi rifnaþ hollo at beini, Þórir sier ei mani nw eptir Dalþa at bijþa oc leipr under hondr honum, er þeirra atgangr hardr oc beraz þeir vm hellirinn; Dalþa mæþer þa bloodræs qvæsast hann mioc oc fellr vm þvert goolfit, Armann er þa inne oc rettir Þóri scælmina oc hioo hann af Dalþa Hofuþit, biuggu þeir þa vm hræ hanns sem þeim henta þotti, voro þar of nottina, oc kastaþi Þórir Eign sinne a alt er þar var, Oc bad Armann aþhava þat er hann vilþi, Enn Armann vilþi ei aþhava; foro þeir sijþann heim; Þesso næst beiddi Þórir Berghilþar dootteu. Olafs a Fijfilsvollum, þavg hoþþo aþr at leicom verit, oc fell vel a med þeim, Var þat at ræþi geort, oc foor hann meþ hana i Walþadal. Var sijþann Sa dalr kendr viþ Þórir oc kallaþr Poorisdalr; Sva hava menn sagt at Grettir enn sterci giste of Hrijþ at Þóri fyrer tilstilli Hallmundar frænþa hanns; Þóri Var Ramr at asli. enn stilltr oc hooglindr sem Mooþer hanns, oc dulr i scapi.

xij. Cap.

Eitill het maþr oc vas kallaþr Nefr; hann beo at Skalabreck co viþ Þijngvatn, hann vas viþ alþr es Saga þeßi hoofst; hann aTi þrea sonu, het enn ellsti Þormóður, annar Þorfinnur, oc enn Jngsti Þorsteirn; Þeir brædur Þormóðr oc Þorfinnr voro Hoolsmenn miclir oc leto micit yfir ser, enn voro þo Avnger garp-ar; þoottust þeir umfram aþra menn; oc eingi lutr leitst þeim sier Usær. Enn Þorsteirn brooþer þeirra var hægr oc spakr; hafþi hann oc einga æst af favþr sijnom oc þootti lijtid til hauns coma, kolluþo bræþur hanns hann syfl eþr avrkvisa, Þorsteirn liet sem hann heirdi þat ei. Eitill var avþigur at fe; Þat bar til tijþinda vm sumarit at Skalabrecko at fe boonda hvarf; leitaþi Smalama-dur epter feno oc faN hvorge, seger hann boonda fra, oc seigist uppgiefinn a leitinne, Boonda þicer illa vm fiarhvarfiþ seger þat unnit a þeoll; oc man loþrmannlega Eptirsoott, veit ec þeir bræþr Þormóðr oc Þorfinnr mano sceott fiña er þeir fara til leita; heiter hann nw a þa bræþr at leita fearins. þeir qvado ser þad avþvelt, oc manom viþ ei fir aptr koma enn fundit er hvar sem at þvi er at leita; boondi biþr þa hitta Armann i Armannsfelli; oc maN hann eitthvad til vita, er hann jafnann vanr at styrkia menn ef viþ þurfa, þeir bræþr qvaþoz einhlyter at sæcia epter nockrom Savþom, Er oc ei annat vijsara, enn hann sealfr stolit havi. Boondi seiger þad ei vera, Þorsteirn byþr þeim bræþrum at fara meþ þeim, Enn þeir sega hanom heutara at Soþscala enn voga sier i Trollahendr þvi Endemi sem hann er, Boondi seiger þat satt vera, veit ec at ei muni fleiri tilþurfa: Oc bwast þeir af stad oc leita Norþr till feal-la, at qvolþi koma þeir i Armannsfell; Oc Vilia hitta bigd Arm-anns. leita vm fellit oc finna ei. Enn loks fundo þeir fearheller hanns, var þa dagr at qvelþi, bwast þeir viþ at vera þar off noottina; Oc ganga i Hellerinn. stooþo þar mookstrartool viþ berg-it enn Hellirinn Ohreirn Meoc; leita þeir þa epter hreinum staþ at hvilaz a. oc þeita toolonom ut wr hellirnom; fara sijþann innar at

gafli oc bwaz þar vm. Þeir Sofna sceott oc helldr faz Enn er nœttaþi Como saþer Armanns til bœlisins oc epter Veniu sinne, runno innar at gafle œ hellirnom, Ei Vacna þeir brœþr viþ þat. oc trooþoz þeir Under Savþafootom, oc fengo þar bana. Nw liiþr alt at havsti, þicir boonda seinca vm apturqvamo þeirra brœþra, oc sva sem þeirra munu ei heimvon; Þat var ein dag at Þorsteirn vard fyri honom i wtidyrom boondi seiger scapravn micla at sioe hann firer avgom ser; þaret brœþr hanns seo; annathvert i trollahondum eþr davder; Nei seiger Þorsteirn annat velþr þvi faþer; feet-mœþiz at ganga socom feallholþa, Enn þeir, ero menn forsiœler oc mono þeir sceott coma; boonþi verþr œfr viþ, Eñ Þorsteirn fer œ brott, Oc scommo siiþar hverfr hann af bœnum.

xiij. Cap.

Þeßo nœst er þat af Þorsteini at segia at hann gengr heimañ so faair visso; hann ferdaz upp at Armannsfelli oc kemr þar fyrir miþiann dag hann finnr nw savþaboolit oc ser hvorninn vmhorfs er, biiþr þar vm dœginn oc vill hitta Armann, honum leiþist biþinn, oc hefr þat til dœgrastittingar at hann mocar hellirinn, oc er hann hefr mocat vm hriiþ finnr hann bein oc hrœ twegga manna i savrnum, ei lœtr hann sier billt vid þat, oc mocar ollo œsamt ut wr hellirnom, fer siiþann of kvoldit er scyggia tooc oc leggr sec viþ dyr utar i aþkyma nockrn, litlo siiþar rañ feet inn i hellirinn innar hea hanom, oc var hann þar of noottina oc sacer œhiggio sefr hann liitt; Enn er hoalf liooſt var, verþr Þorsteirn var viþ at maþr geck at hellisdyronom oc blystrar, runno þœ Savþirner vt, enn er þeir voro wti, geck sœ maþr i hellirinn oc litaz vm, oc ser at hellirin er hreinsaþr. Þorsteirn stendr œ fœtr oc heilsar manninum oc higgr at Armann sie. Armann tecr kveþio hanns oc seger, Vel giordt er þw Þorsteirn at hreinsa Savþahellir minn; eþa hefr þw orþit nockurs var, Þorsteirn qvadz ei vita hvort mannabein eþr ei heþþe þar verit i moltaþmo: Armann segir þar hevir þw fundit bein brœþra þinna, oc mœttir þw halþa mic af valþann. Enn þat er þvi siiþr oc háva aþrir meir rœþit davda þeirra, enda studda ec þœ liitt; þootti mier ei uskaplegt

kaplegt Þoott Þeir vísso hvat Þeir ætto under sier oc stooryrdom síjnom; Þorsteirn segiz sic Þar ecki afscipta, oc man ec ecki mier far at Þeim giora. Enn Þess vil ec biþia Þic Armann at vijsa mier Savþþe Favþr mijns oc hvad af hefr ordit. Geora mœ ec Þat seger hann, enn hvorge Þw ne annara manna man Þat œ brott fœra moot Þeirra vilia er meþ hava farit; Kinna manto mier seger Þorsteirn: Trollkona heiter Scinnhetta seger Armann oc œ hon bigþ avstr hiœ Trollavotnum, hwn er Seidscratti oc full fornescio oc flœttscapar, hana hevir dreimt ad hon moni eitthvaþ Þwngt bijþa af yccr brœþrum, hefr hon stolit feno oc Vißse Þit mundoþ epter leita; Oc er hon Volþ af davþa brœþra Þinna oc Ottast hon nw ecki Þœ framar, Enn nw mon hon vilea fyrirkoma Þier oc er Þier best at fara heim viþ sva bwiþ. Ei mon ec Þat giora seger Þorsteirn oc liœ mier fulltijng Þitt til at nœ feno, Ecki nœ ec Þvi seger Armann oc Eingi annara oc lœti hon sealf lavst, oc muntu Þœ sealfur fara verþa; Til man ec Reina seger Þorsteirn Þijn vil ec at niootа. Armann seger Ei mœ Þier micill styrcr at mier verda. Enn utlaesn mon hon gefa Þier œ feeno, Ef Þw getr tilunnit. Þœ er nockro nœr seger Þorsteirn, Þat eina man hon firer Þic leggia seger Armann at Þw munt eige Einhlytr at, hiœlpa Þw mier Þœ seger Þorsteirn, Armann brozi, oc mœlti hvorgi ockar medfœri er Scinnhetta Enn eige meina ec Þier Namn mitt. Ef Þier Þici Sva viþliggia Þat vil ec seginn seger Þorsteirn. Seger Armann honom leid oc stefno til Trollavatna, oc Scillþo Þeir at Sva bwno. Fer Þorsteirn alt epter forsögo oc Tilvijsan Armanns, oc at aptni ens iij:ia dags kiemr hann i Hellir Hetto, oc hefr hon Þœ Elþ uppi oc seiþ. Hann gengr frealslega i hellerinn oc qveþr Hetto, Enn hon recur upp glyrnurnar oc mœlti hvor hevir Vijsat Þier bigd vora oc erto afglapi: Þorsteirn segiz kominn Þar at leita Savþa favþr sijns; hvor hefr frœdt Þic at her seo, dravmar mijnir oc forvitska seger Þorsteirn, Heyr œ Endemid seger Hetta. oc vil ec vijst eigi nijdaz sva œ Scorungscap mijnom er Þw hevir mic heimsootta at drepa Þic Vesalmenne: Enn betr georer Þw Þœ seger Þorsteirn, oc vijsa mier feet: Dearfr erto fool Þitt seger hon, oc scalto vinna fyrir utlavsn Þeß ij:ia daga verk, Þœ vil eg kavp hava seger Þorsteirn Þvi sealfr Þicist ec feet ega, Þat scaltu fœ seger Hetta; Vijþr hon Þœ

Þor=

Þorſteirne mát, Þat var Sæmileg fæþa, oc er Þorſteirn þar of noot tina. Om̃ Morgininn Er Hetta ſnemma aa footom, oc ſeger til Þorſteirns Verk hef ec ættlad þier i dag: Þorſteirn Spir hvort þat ſie, Hetta ſeger þu ſcalt ſlaatra vxa mijnum 8 vetra gomlum oc bera inn holþ alt oc haf soþna slængina þaa ec kiem heim, mon ec aa viþom i dag, hier med ſcalto raca hudina oc ellta til fata; en̄ ſcafa hornin̄ til matſpaana; Ecki er þetta lijtiþ vere ſeger Þorſteirn eþr hvar er vxinn; þad aattu ſialfur at vita ſeger hon, alt er þijngra nu ſeger Þorſteirn, oc man ec eigi athiggia, drepinn ſcaltu þaa seger Hetta oc ſtock ut ur hellirnum, Þorſteirn heiter nu aa Ármann, oc ſcomm̃o ſijþar kemr Ármann oc teimer vxann, enn Hleiþúlfr rekr aa Epter scera þeir vxann ſceott oc ſundra, teer Ármann Huþina enn Hleiþúlfr Hornin̄ oc fara brott; Enn Þorſteirn ber inn ſlaatrid, Byr hann slangina til ſodnings; oc kinder miciliga, kiemr Ármann þaa meþ Huþina oc er hon elt til klæþa, oc Matſpaanna; Enn er myrkt var kiemr Hetta oc hevir Allfta oc Gæſa kippo off herdar hon ſnarar kipponno oc gengr at katlinom̃, oc ſpir ef ſoþinn er Slænginn, Þorſteirn ſegiz higgia at ſva er; oc proofa ſealf. hon grijpr til iſpenia oc lundakiepps oc ſtijfer vr krumloni ſier oc ſeger vel er þetta vnnit Þorſteirn eþr hvar er huþinn oc ſpaanirnir, Ecke hef ec þar athugat ſeger Þorſteirn, oc meinta ec þier Gaman mælgi vera, faa ſcaltu kavpit ef ei er vnnit seger Hetta; Þorſteirn ſæcer huþina oc ſpaanuna, hon horfir aa vm hrijd oc mælti: Ey veit ec hvor þic ſtireir Þorſteirn, Enn varla munto eirn unnit hava; Snæder hon þvi næſt, oc ſeger Þorſteirn ſcilþi aþhava Slijct er hann vilþi. oc geck ſva til hvijlo.

xiv. Cap.

Innann dag var Hetta enn aarla aa footom, Þorſteirn ſpir ef hon ættli honom verk; Valla er þat at verk meige heita ſeger hon Enn nu er vedr kirt oc fagurt, oc ſcalto bera oc breida til þerris rum̃fot mijn: Þu ſcallt opna beþinn oc breiþa allar fiaþrir ſem þinſt oc viþra, laat ſijþann ef ſcyggir for ſoolo i beþinn allar fiaþrirnar oc laat eingva tilvanta; ber ſijþann inn oc reid upp boolſlet mitt; ploocka ſcallto Eifter þeſſar oc laat

fidrid

fidrid i svefnbeþinn. enn haf soþit kiotiþ er ec kiem heim; Þorsteirn seg-er liett man Þetta verk, leis Þess betr af hendi seger hon oc fer a burtt. Enn Þorsteirn giorer sem hon mællti fyrer, oc Þicist nw einhlijtr. Breiþer hann fiadrernar, Enn setst oc plockar fuglana: Þvi næst Þiccnar fyrer soolo, oc hygst hann at sveifla samann fidrino kom Þa Hvirfilvindur sva micall at fiþrid foor i lopt upp oc ei sa hann epter eina fiaþr, Þicist hann nw illa staþþr, oc heiter a Armann til Urræþa, Þvi næst er Armann Þar oc Hleiþulfr karl; Þorsteirn seger hvorninn komit er, Armann biþr Hleiþulf sæcia fiaþrirnar enn ec man taca viþ oc læ:a i beþinn; Hleiþulfr blystrar i allar attter oc fiwka fiaþrer samann, Enn Armann treþr i Þeþinn; Armann knyter fyrir, oc spir ef allt er komet Sa er ein fiaþrhnoþri Epter, er Hetta Vardveiter i Nos sier, oc ec sæ eigi tecit seger hann. Þorsteirn ber Þa inn sotinn oc reiþer upp flet-er; Enn aþr hann foor til haþþi hann kveiktann elþinn oc lætet upp fuglkroppana til Sodnings, enn er hann kom til er Eldurinn davdr, alt fer nw at eino seger Þorsteirn, Armann teer Elþfæri vr puss sijnom oc veiker enn Hleiþulfr blæs at oc tendraz hann sceott, Armann seger Nw mu:to Þorsteirn Þiciast kominn at seeno, oc manto nw keosa Þier kavp. Enn keosa scalto Þier Þat sem qv:ct er i lopthellrinom; Enn Þat er Svanborg dotter Hreidars Jarls a Vermalande, Oc hevr Hetta haþa med hamfari Þaangat sootta; oc ættlat hana Grimu:fi sini sijnom hann er nw at soostri hia Sistir hennar Scinnbroc avstr viþ langa:ca-ga, Oc hefr Þw Svanborgar atnotiþ vm tilstire minn, Þvi hon er af ætt Snears ens gamla oc i frændsemi viþ vini mijna oc vilþa ec hana vr trollahonþum; Fer Armann a brott, Enn Þorsteirn kinder at fugli-nom; Oc Þa er rockvar kiemur Hetta oc hefur byrde af fiskum, Hon spir ef fuglin er sodinn, Þorsteirn biþur hana tilvita, hon te:r ein fugl kroppinn oc styfer vr knesa oc seger fullseidt, edr er uppreidd Sænginn, hon geingr at fletino oc strycur om beþin oc svæþildijnuna, oc seger van hyrtar fiaþrirnar oc man Hnoþra t'lvanta, Ei heþ ec Þar at hugat seg-er Þorsteirn, Þa scalto sa cwpit seger hon: Enn er minst varir rett-er Þorsteirn hond i Nos henne. teer fiaþrhnoþran oc mælti, hvrdir .r sa hnoþrinn er Þw sialþ Vardveitir Dulþ er ec at Þvi hvor Þ:e st:.e r Þorsteirn seger hon enn ecki helþ ec Þ.e einan i V:.c.m; So se.er

Þorst

Þorsteirn, Þaa Þickz Þw hava fengit mier full noog at starfa, oc vll ec hava feet, oc kavpit, snæþa skal ec fyrst oc byþr Þat morgons, oc seger hon Þorsteirn skuli eta af fuglinum Þat afgængs er, oc fer hon at sofa. At morgni ero Þav snemma aa footom oc heimter Þorsteirn feet oc kavpit sem til var scilit, Hetta seger, Er Þier Þat ei noog cavp at ec drep Þig ey, Þorsteirn seger, Þvi losaþer Þw sealf at geora Þat ey; Hetta seger, Þar er feet Þitt yfir i feallino Oc far med Þad brott, oc mæl ei fleyra; Hafa vil ec kavp mitt seger Þorsteirn, Kioos Þaa seger Hetta; Þorsteirn seger Þaa kys ec Þat sem kvict er i lopthellrinom; hvad mon Þat annad enn Hreisekottr minn seger hon, læt mic tilsea seger Þorsteirn, bæþi erto dearfr oc forvitinn seger Hetta; lycr hon Þaa upp lopthellrinom oc biþr hann tilsiaa; Þorsteirn sier Þar svo friþa Kono at ei Þoettist hann værni seþ hava, Þetta er Svanborg dootter miin seger Hetta, oc manto valla Þursa tilættla ec giefi Þier hana; Þat scal ec hava er ec kosit hevi seger Þorsteirn, Oc ei getr Þat verit hon sie Þiin dootter Þar mier syniſt hon Kvenna vænst, Enn Þw affkræmi oc Trollslig meoc. Þaa hloo Hetta sva glumdi i Hellrinom, oc mællti, ollom fer ydr eins Karlmonnom, at ydr Þicia fryþare enar Ungo Konornar; Nw scalto eiga kost aa henni, Oc Þat aaþr tilvinna at færa mier hriinga tva, Þaa er Skrámgerdur Amma miin misti aa Vermalandi i brudcavpi sino; hefr annar Þaa Naattwro at kona maa strax friosom verþa er aaþr var ei, er hon viþ karlmann kiemr, enn annar Þaa, at kona maa strax fæþa er aaþr gat ey Þaa yfer er borinn. Oc scalto hava iij: Misßera frest til spe:iar, enn Svanborg scal hier aa meþann velhaldinn; oc er Þw hefr fott hriingana, scalto her drecka brudcavpit, enn ec man kostnaþ tilleggia, vænter mic ef Þier Þicer hon sva fogr sem lætr Þw muner alt kapp aaleggia; oc fyri viist Þiciſt ec Þat vita, at heþþer Þw seþ mic aa Unga alþri ec Ugifta, at Þier heþþi synst ec eigi Uværni, Þo marger kalli ockr Mioc lycar verit hava, Umac faai Hool Þitt seger Þorsteirn, eþr hvort viisar Þw mier epter Riingonom; fyri longo munda ec eftersoott hava seger hon ef ec vissa hvar niþr voro komner, Ei er Þat of mælt seger Þorsteirn at Þw ert verst allra trolla, Enn Þat scil ec til at Svanborg havi fealst leifi hiaa Þier aa meþann at gaanga vt oc inn, Þaa er hon vill. Hetta seger Þat vera scoli, Oc scilia Þav at so mælltu.

xv. Cap.

Þorsteirn geingr þar til hann ser feet i feallino; oc þicer hanom ei torvelt yfer at komaz, Enn er hann aa allscamt at þvi, kemr aa svo micit mircur oc þoca, at hann ser ei jafnt footom, oc ser hann nw ei kaalit sopit. þoott i avsona se comit, oc heiter hann enn aa Armann Enn hann sealfr leitar ofann vr þoocunni. Þvi næst sier hann at Armann oc Gleiþúlfr reca feet, oc er þeir koma aa jamnsletto, hverfa þeir Enn Þorsteirn recr feet, Ber hanom eckert til fretta eþr farartaalma, þar til hann kiemr under Armannsfelli fer hann oc hitter Armann oc þackar lidveitslona: Armann spir hvat hann ættli fyrir sir vm epterleitina, Þorsteirn qvadz þat ei vita; Armann seger avdsieþ er þat at Scinnhetta vill þic feigann; Enn ei maa ec nw veita þier liþ at sinne, oc hlytur þw at fara af lande burtt. oc hitta Grámann broodr minn avstr i kolþo Sviþiood, man ec sijþar faa honom bod og jardteiknar til filgdar þier. Þar med scallto finna Gunnhillde Drottningo i Norveg oc fær henni knyti oc puss. oc þat hon laati vijsa þier til Sviþioodar, Enn scip Kavpmanna er bwit til Hafs aa iiij. naatta fresti i Hvijtaa; oc biþ þaa vm fluttning Þorsteirn þackar honom tillogr oc gooþvilia, oc rekr heim feet. Bard Nefr boondi feginn fee sijno; oc spir Þorsteirn tijþinda, oc hvort hann hafi ordit var vit bræþr sijna, Þorsteirn qvad þat lijtt vera, Enn ei þarftu at bwast vit þeim for næstu Jool. Var nw boonda til hanns betr enn aaþr þvi þar vantaþi til avngvann savþ af feno; Þorsteirn er heima ij. nætr oc er i tilbwninge, Faþer hanns spir hvad hann ætli fyrer sier. til Norvegs nw fyrst seger Þorsteirn, þvi scal hraþa þesso veit ec nw oll sciplogþ til hafs; þav er fara landa millom seger Boondi, aa þat verþr at hætta seger Þorsteirn, feck hann lijtil farar Efni, Oc geingr eirn af stad til Borgarfiardar oc hitter Kavpmenn og beider þaa fars. Þeir leifa honom farit er þeir saa hann var lavs oc liþugr, lietu þeir i haf oc hoþþo scamma wtivist oc tocco Þrandheim, Þaa var Koongr yfer Norvegi Haralþr Gráfelldr. Oc Gunnhilldr meþ hon-

vm hitter Þorsteirn dRoTningo, Oc færir henni qveþio oc Jardsteiner Armanns Enn er hoon hevir leist til oc seet hvaþ i er, seg-er Drottninc hann hava satt at mæla, oc spir hann vm fyriættlan sijna. hann segiz vilia til Sviþeoþar; Drottninc bijþr hanom þar at vera vm vetrinn; Þorsteirn qvad brijnari ferd sijna, enn sva mætti vera, kom hon honom þa i for meþ heim monnom er reisto til Sviþeoþar, oc fecc hanom þat hann meþ þurfte hon geordi oc Vinom sijnom Ord at greiþa ferþ hanns, oc varþ hanom gott til liþsemda, oc hellt hann a leid til kolþo Sviþeoþar, ero hanom leeþer Ukunnar oc torsoottar er nw komit a Vetr fram

Þat vas ein dag at Þorsteirn er a leid i kolþo Sviþiood, at henn er Uviss hvort halþa scal; enn Veþrit meoc kalt oc fiwk micit; hann geingr þar til myrkt er orþit; enn fiwkiþ Syrtir qvasaz hann meoc, þar til hann ser ei sært lengra at gaanga, fer hann und-er stein ein oc higst at laata þar fyriberast, breiþer hann selþ om hofoþ sier, koolnar hanom þa mioc sva hann notrar wr hoofe, oc er hann hev'r legit off hrijd. Verþr hann var viþ at eitthvad er qvikt nær steininum lytr hann nw Undann selþinum; Oc ser at madur stoor i Graakufli oc gyrtur Svardreipi stendur ifir hanom. Þorsteirn Ottaþist, þvi honum sijnþiz maþrinn ei meþalsnati; sa mælti hvi liggr þw her Þorsteirn fyri Ulfatonnom. Rijs upp oc kom meþ mer til bigþa, Þorsteirn varpar þa selþinom, oc spir hann at nafne, Eg heiter Grámann oc veit oc ferþ þijna oc Eyrinde, þvi ec hevi nyfundit Armann brooþr minn, oc hevr hann tillagt meþ þier, hvorninn sem seirna fer; Þorsteirn verdur þa miec feg-inn stendr a fætr. oc hristiz hann meoc, Grámann geingr þa fyrir oc þicer Þorsteirn hann hradfara, geingr þo slyct er hann ma, þar til hann ma ei lengur Filgia oc þrytr hann gavnguna, Grá-mann seger honum þa at fara a herþar sier, oc giorer hann sva, rann Grámann þa sem lavs væri oc er leiþ a natt, kom Grá-mann at gliwfrum nælom, hann foor lengi epter gliwfrino. þar til dalr eirn varþ Fyrer honom gra i vaxinn oc var þar eingi snioor, Þar sier Þorsteirn hvijadæ m.cinn oc stercfegann lætr hann þa Þorsteirn ofann, Grámann lykr upp hurdu geingr inn oc biþr

Þorst-

Þorsteirn fílgia sier, filger honom i hws eitt oc viisar hanom sæng eina oc biþr hann hvilaz þar, sva giorir Þorsteirn enn hinn geingr brott oc læsir dyrom, oc meþ þvi hann var dasaþr mioc Sofnar hann Sceott. oc alt til Dags. enn þaa biartt var klæþist hañ oc hitter Grámann, hann viisar honom þaa til stofo eirnrar þat var vandad hws þar sitia iij. Konr at handnyrdum at palli et savmuþo borþa, Var ein þeirra roskinn enn Tvær ungar, allar voro þær vænar oc scoruglegar; Grámann skipar honom sæþo oc seger her manto vera verþa i Vetr oc skemta Kononom, Enn ec giæti starfa minna Þorsteirn qvadz þat þiggia vilia; vel þootti Þorsteirn þar aller luter vandadir oc hijbilishættir gooþir, Voro þær yngri Konornar liwfar oc glaþar viþ hann. Oc er hann þar sva at hanom þootti best æfi sijn; Þat fann Þorsteirn at Grámann var at veiþom hvern dag er veþr var til. oc epter miþiann Vetr var hañ a brott i haalfann mannuþ enn er hann vas heima, smiþaþi hann edr scrpti, orvar. Þat visßi Þorsteirn at enar yngri Konornar voro dætr Grámanns. jamnann sloou þær Horpo eþr onnr hlioodfæri, oc satu at scaktafli. Nam Þorsteirn at þeim þær iþroottir, sva ongver menn comost til jamns viþ hann her a landi, leid sva fram til vors; Þat var eittsinn at Grámann mælti til Þorsteirn, lytt hradar þw þier at Rijngaleitinne oc þicer þier betra at sitea hea Kononom, Þorsteirn seger þar er raaþ mitt alt sem þw ert; Grámañ tecr þaa pung ein, oc tooc þar wr Gullrijnga tva oc mælte: þar ero þaa Rijngarner. Oc sotta ec þaa meþ tilstirc goþra vina i Alfheima, Enn sieþ giæta ec þoott Scinnhetta feingi einhvorn tijma jamnorþuga for; oc ec hefer aþhlotit, feck hann Þorsteirn Rijngana oc biþr hann vandlega Vardveita; Þorsteirn þaccar hanom fullting oc allann greidbeina, Enn Grámann biþr hann hraþa ferþ sinne aþr scip oll gangi af Norvegi, bijst Þorsteirn af staþ oc bwa Konornar hann til ferþar, enn Grámann filger hanom til bigþar oc Viisar honom leiþ enn aþr þeir scilþo mælti Grámann. þat gief ec þier til leifis Þorsteirn ef þier þicer viþliggia, at nefna Nafn mitt einosinne. far nw vel, oc heilsa fraa mier Ármanne broþur mijnom, þaa er þw kemr a Island. Scilliast þeir sijþann oc

seig=

seiger ei af ferþom Þorsteirns firr enn hann kemr til Norvegs nær miþ-io sumri, voro þa flest scip kominn til hafs, þo naþi Þorsteirn einom Kavpmonnum oc beiddi hann þar flutnings, Enn er þeir visu hann var Islendskr, tooco þeir viþ honom, voro marger menn a scipino qviiþandi viþ hafþroti, er þeir vrþu sva siþbwner, Þorsteirn qvad þat mundi ei, leggia þeir i haf oc fa Oskaleiþi, toco þeir Rwtafeord oc ero þa fa eþr eingi scip utkominn, Fer Þorsteirn þegar fra scipe suþr til favþr siins. ei sagdi hann neitt vm ferder siinar; oc liiþur ei langt aþr hann finnr Armann oc ber honom qveþio Grámanns oc hvorninn til hafi geingit, Armann seger vel fara oc lætr vel yfer, Enn ey þarftu þat at higgia at Hetta lati hier viþ standa, þvi hvorci ættlar hon þier liifet ne Konuna; Þorsteirn segiz verda at finna hana samt, Oc vil ec enn þiin atnioota og forsia bliiþa. Armann seger Ei skalltu fir fara til Trollavatna enn vij. nætr lifa sumars, kom þa og finn mic, Þorsteirn fer nw heim, er favþr hanns nw i meiri þocka viþ hann enn fir, oc helldr hann aþbragþ. Enn ei veit hann neitt af Efnum hanns, oc er vij. nætr lifa sumars fer Þorsteirn heimann, oc hitter Armann: Nw ættlar þw til Trollavatna seger Armann, Þorsteirn qvad sva vera, fws geingr þw i davdann seger Armann, Ei man sva verþa seger Þorsteirn. Armann seger Nw scaltu fara næst þier i Sniookufl minn; þvi ei mon þier annars duga, oc koma nun ec þa er þw getr miin, Þorsteirn geoirr sva oc fer i kuflinn, helldr hann leid til Trollavatna, hann hitti Hettu Er hon geck fra veiþom, hon mælti hvort ertto kominn Þorsteirn, eþa hevr þw Riingana: hef ec viist seger Þorsteirn oc selr henni kniitil, hon leyser til oc sier Riingana; hefst þa mioc brun hennar oc mællti. Frægþarmaþr ertu Þorsteirn, Oc eigi veit ec enn georla hvor þic eflir. Enn hvorci hefr þw ein soott eþr yfirkomist. Þorsteirn seger lat þier þicia sem þw vilt, enn kominn er ec nw at Tavpino, sva mon þier þicia seger Hetta, oc hefe ec viþbwiz oc tildreigit bæþi drick oc kost, scalltu her vera oc bwa til brullups, Enn ec mun biooþa Vinom oc Frændom miinom; þvi ec vil at alt fari sem sæmilegaz af minne aulfu, Þw munt raaþa seger Þorsteirn, ec munto lata Svanbiørgo tilstirc'a, ej georiz þess þorf seger hon, oc hevir hon noog at starfa at tilbwa brwþ-seartt sitt, oc ej vil ec lata þic gleþia firir henni, oc huþi hverr um

starf

starf sitt. enn ec man itj nætr mabrett verþa, oc haf þœ tilbwit er ec kem, sva man verda seger hann. Oc fer hon af staþ, Enn Þorsteirn byr til Veitslunnar. Er þar noogr drickr oc slatr syrir hendi; Oc hagar Þorsteirn þvi ollu sem honom þootti varda, oc at œqvedinne stundu kemr Hetta med bodsfoolkit, þar kom Grimúlfr oc Bróc sister hennar oc margt annara Trolla, Jotna oc Uvætta, Ei þootti Þorsteirni frynilegt bodsfoolc sitt, oc leitst honom illa œ þat Enn þo vest œ Grimúlf. Fagnar hann ollom sæmilega enn Hetta seger alla Velkomna; Oc scipar Foolc til drickio: scal Grimúlfr oc Bróc biggia avndveige. Oc Þorsteirn gegnt hanom, þat ser Þorsteirn at aller hafa gesterver illt avga œ hanom oc Grimúlfr vest. Er nw tecet first til snædings sijþann til drickio: Enn Hetta geingur for gestum oc þeir er hon tilqvedur. enn er druckit var vm hrijþ, oc foolc foor at olvaz spir Þorsteirn, hvort bruþrinn seuli eigi leidast œ beckinn: Ecki er þat sidvenia hiœ oss, seger Hetta at leida brwder til sætis, meþann glymt oc olæþi œ monnum er sem bræþaz, oc bijþr þat morgons. hann seger hana raaþa scylþo, hon biþr menn nw drecka oc hafa til gleþi þat sialfer vilie kioosa. detta þvi næst i hlatrar micler oc olhrinr oc fara menn at fleigea beinum; hriller nw Þorsteirn viþ þessom leic. oc nw teer Grimúlfr hnwtu micla oc sender firi breost œ Þorsteirn sva hann eingdi sec samann þoottist hann vita þat heþþi sinn bani verit heþþi ei kublinn geimt hanns, oc þvi næst standa bein œ hanom ollumeginn Veit hann nw at ei kemst hann med lijse vr þeim stad, heiter hann þvi œ þœ bræþr Armann oc Grámañ oc jamnsceott ser hann iij menn ganga i hellerinn, kenner hann þar þœ bræþr enn eigi hinn iij:ia. Geingr Grámann œ golf frami firi er Þorsteirn sat, Enn sinn hinna meþ hvorium beck. Þat þottist hann vita at eingi sœ þœ; Nw tekr Grimúlfr hnwta micla oc fleigir at Þorsteirni enn Grámann teer œ losti oc sender aptr oc kemr œ kinnbeinit oc brotnar þat enn Avgat sprijngr wt. Grimúlfur Greniar þœ mioc oc þrisur til hnwtunar oc fleiger af ollu afle enn Grámann teer œ lopti oc sendi for breost honom so œ kase stooþ oc fell hann davdur œ goolfit, Hetta kemr þœ at oc ser hvat i Efnum er. oc mællti illri heill komstu hijngat Þorsteirni at slijc fœdæmi verdi, oc scaltu alldrei lijfi nœ, ædir hon at Þorsteirn, mege Trollslega. enn Grámann bregdr sæti syrer oc

þravt hön ꜳ Nasirnar, Enn Grámann bravt hana ꜳ bac aftur, þꜳ hevir Armann drepit Brók, foronavtr hanns stood ei fir oc vo med broddkieppo, oc setti hana for breoost ꜳ Trollunum, oc flavg nw hvort ꜳ annat, Enn Eingi sꜳ Vegandan', nema Þorsteirn. oc hlijþþo þeir honom, lavc sva veitsloni at allir lꜳu bodsmenn davder (oc var þat land hreinson;) Voro þeir Compꜳnar aller þꜳ oc mooder mioc oc tooco hvijlþ om hrijþ; Oc haþþi Armann tecit med sier Þórir or Þoorisdal oc var hann enn þridie. Enn er þeir hoþþo hvijlst. mælti Armann, Ei erto brꜳþlinþr Þorsteirn at lijta heitkono þijna, oc er þat karlmannlegt at sæcia hana oc leiþa til sængr, þvi vt man druckit bryllupit, Þorsteirn seger, hlijþa man ec þinne forsiꜳ hier vm sem vm annat, Fara þeir þꜳ til lopthellisins oc brioota upp, Oc þvi næst siꜳ þeir Svanbiorgo var hon þꜳ felmsfull, þvi hon hugdi at Jotnar væri. Er hana soottu enn Þorsteirn mundi davdr, oc mundi hon eiga at leiþast til Grimulfs. Þorsteirn qveþr hana oc seger henni hvar komit er oc manto hieþann fara verþa, varþ hon þꜳ allshugar feginn; Tooco þeir Armann oc Þórir þat þeim þootti femætt. Enn Grámann qvaþz ej aþhava, Oc bꜳro þat wr hellinom, Enn scijþo oc Elldiviþ inn aptr, Sꜳ Þorsteirn oc Svanborg þat Sijþaz til at allr Hellerinn var i logandi bꜳli: Enda sꜳu þav þꜳ Ey þꜳ fielaga; Ferþadist Þorsteirn med Konona til bigþa, Com hann til Armannsfells, oc var Armann fyri longo heimkominn. Þorsteirn þackaþi hanom morgom fogrum Ordom liþveitsiona oc lijfgiof oc feck hanom Sniookuslinu. Armann feck honom þꜳ marga gripe af þeim er þeir bꜳro or Hellrinom. Oc fer hann meþ Konona heim at Scꜳlabrecho til Favþr sins oc tooc hann vel viþ þeim.

xvj. Cap.

Hꜳonunom tijma epter frꜳfall þeirra Systra Hetto oc Brócar hverfa Armann þþ Savþa, oc scoþar hann hug sinn hvat af moni orþit; Þat var eitt sinn sijþdags at hann Ferþast vestr til Sulnavatns, þar var sw Trollkona er Skinnhúfa het hon var Sister Hettu oc Brócar. Enn er Armann kemr inn i dyrnar ꜳ Skinnhúfu Heller er Húfa þar fyri

oc

oc tekr baaþar krumlr fyrer breoost a honom oc vill Rinda honom a bac aptr ut vr hellinom, Armann þreif i axlir Húfu oc braa henni til sveiflo oc bararost þad vr hellirsdyrom at vatnino. Oc laa þa Húfa fallinn, ættlaþi Armann at laata Kne filgia kviþi, Húfa mællti drep þu mic ei sva fleott oc leif mier at mæla; Armann linar a tacino, Enn Húfa seger, Man þat satt Armann, at þu havir þat mællt, at þu skilder æ filgia hino Rettara; oc meta hvert maal at sanninþom, Armann seger, þaa þicis ec rett meta ef ec drep þic: Ei man oþrom sva þicia seger Húfa. Þu hefr drepit firi Avngvar facir vit þic, Tvær Sistr minar, oc margar frændr oc Vini, þar meþ ræni mic Arfi, Oc ongvar bætr firiboþiþ: Nu maatta ec ei minna hava enn gemlinga þessa er ec hefe tecit, Oc vil ec þo nu syribæta ef þu gefr mier liif: Armann qvad, Ecki ottast ec þic, þoott þu halldir liifino; Enn ei scalto glettast viþ mic optar, ne oþrum monnum mein geora, hon lofar þvi feginn, oc lætr hann hana uppstanda; oc sciliast sva; hier af maa marka scaplinde oc Spect hanns, at vægia slicom Uvætti sem Húfa var, oc fyrir slycar sacer er hon hafdi.

xvij. Cap.

Þorsteirn kom eirn tijma at maali vit Svanbiørgo, oc seger þat lyst mier velfallit, at ec giøri brudcavp til þijn, Oc þicis ec hava tilunnit; Svanbiørg qvad þat ei sitt raad vera, Oc vil eç þu hittir favþr minn oc faair mig meþ hanns raaþi, mon ockr þat betr gegna mon hann oc ey þessa raaþs synia, þaa er hann veit minn vilia. Þorsteirn seger hon scoli raaþa, oc er sumraþi ræþr Þorsteirn sier fari til Norvegs med hana, hann tooc Hæalogaland um havstit, oc feck sier þar filgþ oc forneiti. avstr til Vermalands, haþþi hann þaa noog fararefni Oc kemr þar er Hreidar Jarl var, vard Jarl mioc feginn doottr sirne, er hann visse hana þar komna. Oc sva Þorstein, þaa hann heyrþi meþ hvorjom atburþom, hann haþþi leist hana vr Trollahondom; Bar hañ þaa upp Eyrindi sitt fyrir Jarliñ oc baþ heñar, Jarl tooc þvi ei feærri. Oc er hann heirdi vilia doottur sinnar, gaf hann leifi til, at þav ættuz. oc qvad hann noog tilunnit hava, hielt Jarl þaa Bruþcavp þeirra, oc foor

 sin

siþ veitsla vel fram̃, geordi Jarlinn hennar hluta gooþann oc gaf henni maala i løndom oc lavsom avrom oc feck hann Þorsteirni syslur af sinne hendi til vmrœda komst hann braatt i kiœrleica viþ Jarl: Eñ er Þorsteirn oc Svanbiorg hoþþo veriþ vij eþr viij vetr œ Vermalandi tooc Hreiþar soott, þœ er hann leiddi til bana; þootti þeim bœþom þat micit mein, Undu þav oc þœ ei leingr þar, oc selþo þav lønd sijn oc eigner for lavsa avra, oc fystuz til Islands keipti hann scip œ Rogalandi, oc redi þar til hœseta, bar þar œ fe sitt oc hellt til hafs; haþþi hann scamma vtivist. sem jafnann, þœ er foor landa i millom. oc kom scipe sijno i Kollafeord fyrir neþann heiþi; let hann flitia fe sitt, avstr at Scœlabrecko; Enn let scipit gœanga kavpferdom til Noregs oc hellt þvi jafnann, Enn er Þorsteirn kom vt: var Neþr andadur, Oc settiz Þorsteirn i bwnat oc þootti hann hinn mesti garpr; Enda þootti øllum Svanborg bœta rœþ hanns i øllo (sumer menn hava kallaþ hana Vilborgo. oc segia viþ hana se kend Vilborgarkelþa upp frœ Scœlabrecko) Hann haþþi micla syslan oc geordiz braatt rijkr maþr. Enn er hann haþþi bwit vm hrijd at Scœlabrecho, keipti hann land suþr at Melabergi oc beo þar til Elli, oc giordiz hoþþinge, œttu þav Svanbiørg born, Oc er margtt manna frœ þeim komit um Suþrnes. Þootti øllum sem Þorsteirn heþþi hinn mesti giœfomaþr veriþ, i þviiijcar hœttr sem rataþi.

Svœ hevir Smidtorfi œ Reiciom er var sunar doottrsun ULLMANNS frœsagt: er flerst hevir kynt oss vm þessa atburdi, oc fleyri menn aþrir; at aþr eñ Christni kom œ Island, havi ARMANN farit brott af Islandi avstr til Svyþioþar til GRAMANS, oc verit þar meþ honom; Enn adris hava oþroviſi frœkynt, oc mœllt sva: at hañ havi bwit i Armañsfelli fram̃ vm̃ Christni

ni; Oc draga þat til Sanninda þar vm̃, at epter þad Christni vas kominn, havi meñ heitit á hañ til fulltijngs oc lidveitslo; Var hann þeim øllom jafnann hinn mesti Biargvættr. oc havi hann andast i Armannsfelli, oc borid þar bein, vita menn úgiorla, hverier sannara hava, oc lykst her þessi Saga.

APPENDIX.

Þá er Jon enn helgi Ogmundssun vas Biskup at Hoolom reid hann til Alþijngis eitt sumar með flock sinn, oc áðr hann riði á Þijng, tialþaði hann á Hofmannafløt. eðr under Armannsfelli. Tooco menn nádir, oc løgdust til svefns. Enn er menn vocnoðo, var vant ij.ia Reidhesta Biskupsins; Þad lijkadi Rádsmanne illa; oc lagde rijkt á vm̄ leitina, var leitað ofann vm̄ scooga, avstur til Kialvegs, og nordr um̄ feall til Kalþadals oc fundoz ei hestarnir, Hallvardr het annar lestadrengr er leitaði, Eñ er hann kom aptr vr leitinne Þangat er Biskup áði, Enn Biskup var riðinn á Þijng. hann var dasaðr oc sva hestr hañs, Þar með sifiaðr vordinn, hann leggur sec niðr

niþr i tealdstadinn oc litaz vm̃, oc ser upp i fellit; honom kemr i hug hvat feallit heiti, oc mælir firi munni sier zva: Zie sva sem fraisagt hevir verit af ARMA-NNE þessom; at hañ zva þravt goodur madur verit havi, þai vil-þi ec, hañ vijsaþi mier ai hestana, hann zofnar sijþann, oc dreimer þvi næst, at maþr com at honom i blaum kufli mi-kill vexti oc Ellilegr, zva honom syndest hair oc skegg hvijtt firer hærum, zai mællti: viþ scolom eiga kavp zamañ; þw skalt at øþro kvølþi vitia hingat hesta þinna, oc þai þier verþr þess avþit, scalto koma Nafni mijno under scijrn oc Christni; Enn mez

mon

mon giæfa þijn verþa i avþrom løndom enn her ei; hvarf hanom þai maþrinn, enn hann vacnar; sijndist honom þai sem hann sæi eptir Svip hanns, reiþ sijþann ofann til þijngs oc annars qvølþs vitiar hann hestanna, oc voro þeir þai þar i fiøtrum; oc hirti hann hestana. Þessi Hallvardr var i frændsemi vit Biskup, Enn auri sijþar barnaþi hann raidakono hiai Biskupi oc varþ hann þai meoc fyri hørdom ordom oc reidi hanns. leindiz þvi brott af stadnum, oc kom sier i skip med Kavpmavnnum til Norvegs, hañ fecc sier vist meþ einom bonda i Niþaroose, oc þvi næst giørþiz hann boonda handgenginn oc var hanom kiær meoc, kom svai æ med þeim at boondi gipti honom doottr sijna oc feck hanom bolfesto, avdgadiz hañ oc vard rijcr madr i Norvegi, Er sva sagt at hañ hafi geort sem fyri hañ var lagt, og laitit Sun siñ Eirn heita Armañ. oc bera nafn dravm mañsins.

